

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1032

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 21¹ alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (8)-(9) din Regulament;
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare (dacă este cazul);
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare: *Nu este cazul*

a) Explicații solicitate candidatului:

b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului:

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice: *Nu este cazul*

a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare:

b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 23 alin. (2) din Regulament:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 11 puncte

Motivare:

Evaluarea lucrărilor candidatului relevă o foarte bună capacitate de analiză a aspectelor relevante pentru judecarea cauzei referitoare la problemele de procedură sau de drept substanțial, ceea ce permite expunerea de o manieră exhaustivă a raționamentului jurisdicțional care a stat la baza adoptării soluției pronunțate de instanță.

Expunerea de mare amploare a istoricului litigiului și analiza extensivă efectuată în considerente sunt însă în detrimentul prezentării sintetice a elementelor cauzei deduse judecării, neputând fi identificat un echilibru optim între analiză și sinteză, ceea ce îngreunează urmărirea raționamentului instanței, chiar și pentru cititorul cu pregătire juridică, spre exemplu: hotărârile nr. 8, 16, 18, 22, 25 și 26, selectate de comisie și hotărârile nr. 6, 8 și 10, propuse de candidat. De asemenea, se observă că după expunerea istoricului în partea descriptivă a hotărârii, acesta este reluat în considerente, spre exemplu, hotărârile nr. 2 și 3, selectate de comisie și hotărârile nr. 8 și 10, propuse de candidat.

Prezentarea pe larg a litigiului caracterizează stilul candidatului, hotărârile având un volum semnificativ, nu întotdeauna justificat de complexitatea speței dedusă judecării, ceea ce afectează claritatea și coerența prezentării lucrărilor.

Candidatul prezintă, chiar și în soluționarea recursurilor, un istoric masiv al cauzelor, îndepărtându-se de aplicarea articolului 499 din Codul de procedură civilă care prevede în mod expres că motivarea instanței de recurs va cuprinde în considerente numai motivele de casare invocate și analiza acestora. Sunt ilustrative în acest sens, hotărârile nr. 8, 12, 15, 20 și 27, selectate de comisie.

Intenția candidatului de a expune cu acuratețe susținerile din cererile de apel sau de recurs conduce însă, în anumite situații, la preluări ample, nesistematizate, de natură să îngreuneze mesajul transmis, chiar și pentru cititorul cu pregătire juridică. Spre exemplu, hotărârea nr. 6, propusă de candidat, pagina 25:

"Cu privire la cuantumul despăgubirilor, intimații precizează că au declarat public ca sumele de bani care reprezintă daunele cerute, dacă le vor fi acordate, vor fi donate în integralitate către domeniul muzical: reclamantul s-a angajat să doneze suma de bani către orchestra ONB pentru achiziționarea de componente pentru instrumente, iar reclamanta, fondatoare a unei asociații culturale, s-a angajat să doneze suma de bani către tinerii artiști lirici romani studenți la UNMB, sub forma de burse de studiu pentru cei care întrunesc condițiile unor cazuri sociale sau fac dovada unui talent ieșit din comun.

Fata de cele expuse, va rugam sa constatați ca apelul pârâtului l este nefondat și sa il respingeți ca atare."

Efortul candidatului de a prezenta toate elementele ce conturează cauza dedusă judecării se concretizează în expunerea tuturor cererilor formulate de părți: acțiunea, întâmpinările, răspunsul la întâmpinări, cererile formulate în căile de atac și întâmpinările depuse de părți în ciclurile procesuale anterioare, hotărârile instanțelor inferioare, fără a evalua însă, în concret, relevanța și utilitatea prezentării acestora pentru soluționarea speței. Uneori, aceste susțineri sunt preluate fără nicio intervenție, spre exemplu, în hotărârea nr. 27, selectată de comisie, pagina 47, paragraful 2: *"Având în vedere toate cele menționate anterior solicităm ca Onorata Instanță să observe că cererea de recurs formulată de X este pe de-a întregul neîntemeiată și nu conține nicio critică fundamentată cu privire la soluția pronunțată de instanța de apel.*

În consecință, solicităm Onoratei Instanțe respingerea recursului ca neîntemeiat și obligarea recurentului-reclamant-pârât la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de acest proces."

În ansamblu, se remarcă preocuparea candidatului pentru expunerea în cuprinsul hotărârilor a acelor elemente ale procesului, relevante pentru înțelegerea atât a situațiilor de fapt care au generat conflictul, cât și a normelor de drept incidente raportului juridic dedus judecării și a modului de interpretare și aplicare a acestor norme de drept în funcție de particularitățile fiecărei spețe.

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat - 12 puncte

Motivare:

Judecătorul respectă, în general, tehnica redactării hotărârii, în conformitate cu metodologia de redactare prevăzută de Ghidul de evaluare a judecătorilor, prezentându-se procedura derulată, motivele de apel sau de recurs formulate de părți, apărările acestora și considerentele care au fost avute în vedere la pronunțarea soluției.

Candidatul, în anumite lucrări, în scopul furnizării unei motivări cât mai convingătoare, întrebuințează fraze caracterizate prin acumulări de argumente care sunt de natură să îngreuneze receptarea mesajului de către cititor. Spre exemplu, hotărârea nr. 22, selectată de comisie, pagina 9, primul paragraf: „Cu privire la presupusa nulitate a contractului de arendă pentru lipsa înregistrării tuturor exemplarelor la consiliul local, recurenta pârâtă a solicitat dispozițiile art. 1838 alin. 2 din Codul civil, deoarece condițiile impuse de către acest text de lege sunt condiții de forma pentru opozabilitate față de terți ai contractului de arenda și nu pentru validitatea contractului. Chiar acest articol 1.838 alin.2 cod civil prevede în mod clar sancțiunea care intervine în caz de neînregistrare a contractului de arendă la consiliul local-amendă judiciară. Regula semnării triplului exemplar s-a modificat după apariția Noului Cod Civil, fiind suficientă doar semnarea unui singur exemplar pentru validitatea contractului de arenda, condiția impusă la nivelul anului 2012, fiind aceea că acest contract se încheie în formă scrisă și trebuie înregistrat la consiliul local, ambele condiții fiind îndeplinite de către pârâtă. Dispozițiile art.1166 cod civil referitoare la îndeplinirea celor 4 condiții pentru valabilitatea contractului, nu se referă la obligația ca toate cele 3 exemplare să fie semnate de către arendator, manifestarea de voință externă fiind îndeplinită numai prin semnarea a unuia sau a două exemplare din cele trei. Recurenta pârâtă a susținut în permanență că din 3 exemplare două au fost semnate, mai precis exemplarul care s-a aflat la aceasta și cel care a fost înmănat mamei reclamantei-pârâte. Însă, niciodată aceasta nu a prezentat exemplarul care îi fusese înmănat.”

De asemenea, în același sens, poate fi exemplificată și hotărârea nr. 26, selectată de comisie, pagina 21: „Totuși, Curtea arată că recurentul a înțeles să critice acest aspect depunând un extras de pe site-ul Institutului Național de Statistică, însă acesta nu este de natură a dovedi faptul că suma actualizată ar fi fost în realitate în cuantum de 70.774,45 lei, iar nu 96 356,08 lei, deoarece extrasul prezintă indicele prețurilor de consum pentru o singură lună decembrie 2015 - ianuarie 2016, în timp ce pretenția reclamantului se referă la chiriile achitate pe tot parcursul anului 2015 cu actualizarea fiecăreia până în noiembrie 2016, deci pentru minim 11 luni. De altfel, suma de 25.751,09 lei nu reprezintă o diferență între prejudiciul stabilit prin decizia Curții de Conturi și cea acordată de instanță, ci reprezintă însăși prejudiciul determinat în Decizia nr. a Curții de Conturi ca prejudiciu în sumă de 70.605 lei, reactualizat la data de, în valoare de 96.356,08 și care, ca urmare a contestației formulate de recurent prin motivele de recurs a fost detaliată de către intimată în cadrul concluziilor scrise ca reprezentând: 70.605 lei – cota de 18,2% din suma totală de 387.937 lei ce constituie valoarea chiriei achitate G pentru întreg spațiul închiriat de Agenția Națională pentru Romi ; 24.666,92 lei – cota de 18,2% din suma totală de 135.532,5 lei ce constituie valoarea facturilor pentru servicii (apă, energie electrică și termică, reparații) achitate de către Agenția Națională pentru Romi, G și 1084,16 lei dobânda calculată pentru acest debit.”

Dezvoltările analitice ample care caracterizează anumite hotărâri afectează uneori coerența în exprimare, ele obligând lectorul la reveniri pentru a înțelege utilitatea și semnificația juridică a argumentelor folosite de instanță, spre exemplu, hotărârile nr. 17, 22, și 25, selectate de comisie și hotărârile nr. 1 și 6, propuse de candidat.

În general, aspectul hotărârilor este coerent, argumentele decurg unele din altele, susținând concluzia pe care se bazează soluția adoptată de instanță, remarcându-se preocuparea candidatului pentru o atentă analiză a tuturor apărărilor și excepțiilor invocate de părți, atât în procedura de judecată a recursului, cât și în cea de judecată a apelului și pentru prezentarea argumentelor de fapt și de drept care au determinat admiterea sau respingerea unei cereri.

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 13 puncte

Motivare:

Analiza lucrărilor candidatului relevă o prezentare adecvată a circumstanțelor litigiului dedus judecății, permițând înțelegerea situației de fapt și a problemelor de drept, judecătorul efectuând o expunere logică și juridică a argumentelor reținute pentru adoptarea soluției în cauză. De asemenea, se remarcă buna cunoaștere a instituțiilor de drept expuse în considerentele hotărârilor și valorificarea acestora de o manieră coerentă și convingătoare, în susținerea raționamentului jurisdicțional al instanței.

În anumite lucrări, se constată o expunere extensivă a argumentației, rezultând o motivare prolixă, greu de urmărit, în detrimentul clarității și al caracterului convingător al motivării. Spre exemplu, hotărârea nr. 4, selectată de comisie, pagina 3: „*Prin încheierea din, Curtea a respins excepția inadmisibilității recursului invocată de intimată și a reținut, pentru motivele cuprinse în acea încheiere de ședință, că prezentul litigiu se supune normelor de procedură cuprinse în vechiului Cod de procedură civilă, iar nu dispozițiilor codului adoptat prin Legea 134/2010 și că, deși este disputată în cauză calificarea obiectului cererii de chemare în judecată, și în situația în care obiectul cererii l-ar reprezenta contestația la executare (potrivit art. 402 alin. 2 C.Proc.Civ.), dar și în situația în care obiectul cererii l-ar reprezenta o acțiune în anularea unor acte juridice (potrivit art. 282 ind. 1 C.Proc.Civ.), calea de atac împotriva soluției primei instanțe era cea a recursului, iar nu cea a apelului.*”

De asemenea, în același sens, hotărârea nr. 25, selectată de comisie, pagina 13, paragraful 2:

[Cu privire la această critică, Curtea constată că în cadrul ciclului procesual anterior, prin decizia civilă nr. pronunțată de Curtea de Apel - Secția, pe lângă motivele reținute pentru casarea cu trimitere a sentinței civile nr., referitoare la componența masei partajabile și la faptul că instanța de apel trebuia să evalueze corpul B împreună cu anexele și să le partajeze împreună cu restul masei succesoriale și la nesocotirea disp. art. 728 C.Civ. prin menținerea indiviziunii cu privire la suprafața de teren extravilan în suprafața de 3,6 ha situată în comuna B, tarlăua 45/1 parcela 51, instanța de control judiciar a reținut și următoarele aspecte referitor la motivul de recurs prin care se susține că prima instanță (judecătoria) nu a deliberat pe apărarea principală prin care se susținea neacceptarea în termen a succesiunii de către intimata pârâtă, nici la momentul pronunțării încheierii de admitere în principiu, nici la momentul pronunțării sentinței civile nr.: "Deși formularea motivului de recurs este deficitară, deoarece recurenții nu se referă la procesul de deliberare propriu zis, care este secret, ci la nepronunțarea, respectiv nemotivarea soluției pe excepția prescripției dreptului de opțiune succesorală al pârâtei, Curtea a constatat că această critică poate fi încadrată în dispozițiile art. 304 pct. 7 C.Proc.Civ. (...)]

Comisia observă că hotărârile candidatului relevă, în general, o prezentare adecvată a circumstanțelor litigiului dedus judecății, permițând, înțelegerea situației de fapt și a problemelor de drept, judecătorul efectuând o expunere juridică a argumentelor reținute pentru adoptarea soluției în cauză.

Candidatul poate elabora motivări complexe, susținute de o argumentație întemeiată pe cunoașterea reglementărilor interne, a dreptului unional, precum și a altor elemente de drept internațional utilizate de o manieră comprehensibilă în soluționarea litigiului dedus judecății.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor (în cazul judecătorilor) / verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a lucrărilor (în cazul procurorilor)

Punctaj acordat - 4,5 puncte

Motivare:

Candidatul a respectat, în general, termenele de soluționare și de redactare a hotărârilor, observându-se că depășirea termenului legal de redactare a hotărârilor judecătorești nu a fost de natură să afecteze termenul rezonabil de soluționare a cauzelor.

V. Punctaj total : 40,5 puncte

Data: 6.12.2021

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

Președinte:

Membru:

Membru: